

Vastuullisten elintarvikehankintojen strategisen johtamisen malli

Strategiset tavoitteet

Vastuullinen hankinta lähtee päättäjien asettamista tavoitteista.

Strategisia tavoitteita voivat olla esimerkiksi CO₂-päästöjen vähentäminen, työllisyyden lisääminen, jätteiden vähentäminen jne.

Myös elintarvikehankinnat tehdään päättäjien asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Hankintalinjaukset

Strategisia tavoitteita ei tarvitse heti jalkauttaa kaikkiin elintarvikehankintoihin.

Hankintalinjauksissa tunnistetaan ne hankintakohteet, jotka ovat erityisen tärkeitä strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Toteutus-suunnitelma

Toteutussuunnitelmassa kannattaa kuvata, mitä näkökulmia elintarvikehankinnoissa tarkemmin huomioidaan, ja missä järjestyksessä näitä vaatimuksia viedään eri tuoteryhmien hankintoihin.

Seuranta

Tilaaajan kannattaa laatia suunnitelma siitä, mitä asetettuja vaatimuksia seurataan ja millä aikajänteellä.

Seurannan tuloksista kannattaa raportoida esimerkiksi kunnanvaltuustolle, mikäli valtuusto on asettanut strategisia tavoitteita elintarvikehankintojen vastuullisuudelle.

Vastuullisten elintarvikehankintojen strategisen johtamisen malli

Strategiset tavoitteet

Kun julkisia hankintoja tehdään strategisella otteella, edistää se samalla myös organisaation muita kestävän kehityksen tavoitteita.

Selvitä, onko organisaatiollasi strategisia tavoitteita elintarvikehankintojen vastuullisuudesta?

Oleellinen osa hankintojen vastuullisuutta on tuotteiden ja niiden raaka-aineiden arvoketjujen ja alkuperän tunteminen.

Elintarvikehankintoja tehtäessä voidaan huomioida myös esimerkiksi aluetaloudellisuus ja elinvoimaisuus, ilmastopäästöt, bio- ja kiertotalous, eläinten hyvinvointi, turvallisuus ja/tai sosiaalinen vastuullisuus.

Hankintalinjaukset

Hankintalinjauksissa on hyvä tunnistaa ne hankintakohteet, joilla on merkitystä strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Linjausten pohjalta tehtävissä ohjeissa tai käsikirjoissa on hyvä olla linkitys kansallisiin kriteereihin ja oppaisiin. Esimerkiksi Vastuullisten elintarvikehankintojen oppaan löydät täältä: <https://bit.ly/2O6UZXu>

Toteutussuunnitelma

Hankintalinjausten toimeenpanemiseksi on hyvä laatia konkreettinen vastuullisten elintarvikehankintojen toteutussuunnitelma.

Suunnitelmassa kuvataan, missä järjestyksessä vastuullisuusnäkökulmia huomioivia hankintoja tehdään ja mitkä näkökulmat halutaan niissä huomioida.

Kaikkea ei siis tarvitse, eikä kannata tehdä heti vain aloittaa jostain ja edetä askel askeleelta. Toteutussuunnitelma on myös apuna strategisten tavoitteiden seurannassa helpottaen raportointia johdolle ja päättäjille.

Sopimusten seuranta

Sopimuskauden aikainen seuranta on tärkeä työvaihe, johon tulee varata resursseja. Seurannalla varmistetaan, saadaanko sitä, mitä vaatimuksissa on määritelty ja onko hankinnoille asetetut tavoitteet saavutettu.

Seurannan tuloksista kannattaa raportoida esimerkiksi kunnanvaltuustolle, mikäli valtuusto on asettanut strategisia tavoitteita elintarvikehankintojen vastuullisuudelle.